

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ &
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Γ**

Ταχ. Δ/νση : Λέκκα 23-25, 105 62, Αθήνα
Πληροφορίες : Ε.Μπαμπλέκη
Τηλέφωνο : 210 3258183, -161
Ηλ. Ταχ. : e.bampleki@minfin.gr

**Προς: Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και Κοινοβουλευτικών
Θεμάτων**
Χαρ. Τρικούπη 6-10, 106 79, Αθήνα
Υπόψη κας Μ. Λυμπέρη
Τηλ. 213 1339778
E-mail: yp.synt.grammateia@minfin.gr

**ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην με α.π. 4095/23.03.2026 ερώτηση κοινοβουλευτικού
ελέγχου»**

Σχετ. : το με α.π. 49184/24.03.2026 έγγραφό σας.

Σε απάντηση της εν θέματι ερώτησης του Βουλευτή κ. Φωτόπουλου Στυλιανού με θέμα «Αναγκαία η οριστική επίλυση των κόκκινων δανείων αγροτών και κτηνοτρόφων», για τα ζητήματα που τίθενται σε αυτή στο μέτρο που αυτά εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας μας, σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ι. Την 27.07.2012 ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της “Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Τ.Ε.” (εφεξής ΑΤΕ ΥΕΕ) και το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα τέθηκε σε ειδική εκκαθάριση, σύμφωνα με την απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος ΕΠΑΘ 46/1/27.07.2012- (Β’ 2208). Η Τράπεζα της Ελλάδος διόρισε με την απόφαση ΕΠΑΘ 182/1/04.04.2016 την εταιρεία «ΡQH Ενιαία Ειδική Εκκαθάριση Α.Ε.» (ΡQH) ως ειδικό εκκαθαριστή για το σύνολο των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων (ΠΙ ΥΕΕ), μεταξύ αυτών και της Αγροτικής Τράπεζας υπό ειδική εκκαθάριση (ΑΤΕ ΥΕΕ), με σκοπό την αποτελεσματικότερη διαχείριση της περιουσίας τους και την επίτευξη υψηλότερων επιχειρησιακών στόχων, προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος. Η ΡQH λειτουργεί υπό την άμεση εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος.

Τα υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικά ιδρύματα - και κατά μείζονα λόγο η ΑΤΕ ΥΕΕ - έχουν στη δικαιοκτησία και στο ενεργητικό τους, δανειακές απαιτήσεις έναντι οφειλετών, οι οποίοι φέρουν (ή έφεραν) την ιδιότητα των αγροτών, όπως η ιδιότητα αυτή κάθε φορά προσδιορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την εφαρμογή της από τα δικαιοδοτικά όργανα. Στο πλαίσιο αυτό και δεδομένου ότι η επαγγελματική ιδιότητα δύναται να μεταβληθεί, η ΡQH διευκρινίζει ότι η πληροφορία αυτή είναι διαθέσιμη στα ΠΙ ΥΕΕ στο βαθμό που οι οφειλέτες ενημέρωσαν τα ΠΙ ΥΕΕ για τυχόν μεταβολή της επαγγελματικής τους κατάστασης.

Επιπλέον, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των διαρκώς εξελισσόμενων προβλημάτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν οι αγρότες και οι κτηνοτρόφοι, με τα άρθρα 23-26 του ν.5184/2025 (Α' 34), θεσμοθετήθηκαν πρόσφατα μέτρα για την επανεκκίνηση της αγροτικής ιδίως οικονομίας. Ειδικότερα, με το άρθρο 23, προβλέπεται ότι οι ειδικοί εκκαθαριστές πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση υποβάλλουν προς έγκριση στην Τράπεζα της Ελλάδος επιχειρησιακά σχέδια με συγκεκριμένους στόχους. Επίσης, η διαχείριση των απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων υπό ειδική εκκαθάριση μπορεί να ανατίθεται σε διαχειριστή πιστώσεων που πληροί συγκεκριμένα κριτήρια. Ειδικά για τους αγρότες, προστέθηκε στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 νέα παρ. 7, σύμφωνα με την οποία στην περίπτωση της διαχείρισης απαιτήσεων έναντι αγροτών, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά λόγω του κλάδου στον οποίο απασχολούνται οι οφειλέτες, προτιμάται διαχειριστής πιστώσεων που μπορεί να αναχρηματοδοτήσει τα περιουσιακά του στοιχεία ή τις οικονομικές του δραστηριότητες, ο ίδιος ή σε συνεργασία με πιστωτικό ίδρυμα εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις. Εκτιμάται ότι η ρύθμιση συμβάλλει καθοριστικά στην επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας.

Επιπλέον, στο άρθρο 26 διευκολύνθηκε η πρόσβαση των αγροτών σε χρηματοδοτήσεις, καθώς κατέστη δυνατή μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2025 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων, από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα, με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι 25.000 Ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, από τον χρηματοδοτούμενο.

Με το νέο αυτό νομοθετικό πλαίσιο τέθηκαν οι βάσεις για την προστασία της αγροτικής περιουσίας, εξασφαλίζοντας ότι οι αγρότες θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις οικονομικές υποχρεώσεις προστατεύοντας την ακίνητη περιουσία τους.

II. Σε κάθε περίπτωση σημειώνεται ότι το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, έχει ήδη προβεί σε στοχευμένες ενέργειες και πλήθος μέτρων ανακούφισης και διευκόλυνσης όλων των δανειοληπτών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών και κτηνοτρόφων, με σκοπό την αντιμετώπιση του προβλήματος της σώρευσης ιδιωτικού χρέους. Στο πλαίσιο αυτό, η Πολιτεία ανέλαβε και συνεχίζει να αναλαμβάνει σημαντικές νομοθετικές πρωτοβουλίες, θεσπίζοντας έκτακτα αλλά και μόνιμα εργαλεία διευθέτησης του ιδιωτικού χρέους εναρμονισμένα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία για την προστασία όλων των πολιτών και των κοινωνικών ομάδων.

Έτσι στο πεδίο του ιδιωτικού χρέους, ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξήγγειλε πρόσφατα σειρά ρυθμίσεων που βασικό στόχο έχουν την ενίσχυση ενός ήδη ενεργού πλαισίου εξυγίανσης για πολίτες και επιχειρήσεις, με την επανένταξη των οφειλετών στην οικονομική δραστηριότητα με βιώσιμο τρόπο, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους χωρίς να παραμένουν εγκλωβισμένοι σε παλαιά χρέη.

Μεταξύ άλλων τα νέα μέτρα που ανακοινώθηκαν, περιλαμβάνουν:

- Δυνατότητα άρσης κατάσχεσης τραπεζικού λογαριασμού υπό την προϋπόθεση ότι ο οφειλέτης έχει αποπληρώσει τουλάχιστον το 25% της οφειλής του και ταυτόχρονα έχει προχωρήσει σε ρύθμιση για το υπόλοιπο ποσό, προς το σκοπό της αποκατάστασης της πρόσβασης των πολιτών στο τραπεζικό σύστημα και της διευκόλυνσής τους στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους.
- Διεύρυνση του εξωδικαστικού μηχανισμού με μείωση του ορίου ένταξης από τις 10.000 Ευρώ στις 5.000 Ευρώ, που αφορά περίπου 300.000 πολίτες.

- Ρύθμιση έως 72 δόσεων για παλαιές οφειλές έως το τέλος του 2023, που απευθύνεται σε ευρύτερη βάση οφειλετών, αφού αφορά πάνω από 1,5 εκατ. φυσικά και νομικά πρόσωπα.

Τα εξαγγελθέντα μέτρα, και κυρίως η διεύρυνση του εξωδικαστικού μηχανισμού και η ρύθμιση των 72 δόσεων μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά, καλύπτοντας διαφορετικές κατηγορίες οφειλετών και δημιουργώντας έτσι ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους τόσο για φυσικά πρόσωπα όσο και για επιχειρήσεις.

III. Επιπλέον, δεν πρέπει να παραβλέπεται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο και τα θεσμικά εργαλεία διαχείρισης οφειλών, που βρίσκονται ήδη στη διάθεση όλων των πολιτών, μέσω των οποίων προστατεύεται και η κύρια κατοικία των οφειλετών.

Ειδικότερα:

A. Με τα άρθρα 5-30 ν.4738/2020 εισήχθη ο εξωδικαστικός μηχανισμός ρύθμισης οφειλών, δυνάμει του οποίου μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όλοι οι οφειλέτες (φυσικά και νομικά πρόσωπα), μπορούν με μια ενιαία αίτηση να ρυθμίσουν συνολικά, χωρίς προσφυγή στο δικαστήριο, τις οφειλές τους:

- προς το Δημόσιο (ΑΑΔΕ / ΔΟΥ) και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ / ΚΕΑΟ) σε έως 240 δόσεις
- προς τράπεζες και διαχειριστές δανείων σε έως 420 δόσεις.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού παράγει μια αυτόματη ρύθμιση οφειλών, βάσει της αξίας της περιουσίας και του διαθέσιμου εισοδήματος, μετά την κάλυψη των εύλογων και ανελαστικών δαπανών, του οφειλέτη, των συνοφειλετών και εγγυητών του. Μέσω της ρύθμισης των ανωτέρω οφειλών με ευνοϊκό και μακροπρόθεσμο τρόπο επιτυγχάνεται και η αναστολή των διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης, όπως διαταγές πληρωμής, κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών, καθώς και δεσμεύσεις και πλειστηριασμοί στην κινητή και ακίνητη περιουσία του οφειλέτη. Επιπροσθέτως, χορηγείται για 5 έτη Κρατική επιδότηση της δόσης των δανείων με υποθήκη / προσημείωση στην 1η κατοικία των ευάλωτων νοικοκυριών, ύψους έως 210 ευρώ μηνιαίως (ανάλογα με τη σύνθεση / μέλη του νοικοκυριού).

Περαιτέρω, θα πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα ότι στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εξήγγειλε πρόσφατα και άλλη μία σημαντική αλλαγή σε σχέση με την προστασία της πρώτης κατοικίας όλων των οφειλετών. Ειδικότερα, η νέα ρύθμιση που εξήγγειλε θα δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους οφειλέτες ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης ρύθμισης των οφειλών τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του εξωδικαστικού μηχανισμού να διαχωρίζουν την κύρια κατοικία τους από την υπόλοιπη περιουσία τους, ώστε να επιτυγχάνουν μεγαλύτερο «κούρεμα» και χαμηλότερες μηνιαίες δόσεις. Οι οφειλέτες θα μπορούν να επιλέγουν την προστασία της πρώτης κατοικίας τους, με αντάλλαγμα τη ρευστοποίηση των λοιπών περιουσιακών στοιχείων. Με τη νέα ρύθμιση που ήδη επεξεργάζεται η Υπηρεσία μας, το ύψος του «κουρέματος» και της μηνιαίας δόσης θα διαμορφώνεται με βάση την αξία της πρώτης κατοικίας του οφειλέτη σε σχέση με το συνολικό του χρέος προς τους χρηματοδοτικούς φορείς. Επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή θα είναι ταχεία, ώστε να προσφέρει μια πραγματική δεύτερη ευκαιρία σε όσους επιθυμούν να ρυθμίσουν τα χρέη τους και να διασφαλίσουν την κατοικία τους.

Όπως γίνεται απολύτως κατανοητό με την εξαγγελθείσα βελτίωση του εξωδικαστικού μηχανισμού ο οφειλέτης, εάν το επιθυμεί, θα μπορεί να επιλέγει τη διάσωση μόνον της κύριας κατοικίας του. Στην περίπτωση αυτή ο εξωδικαστικός, στον υπολογισμό της παραγόμενης πρότασης, θα λαμβάνει υπόψιν μόνον την αξία της υπό διάσωση κύριας κατοικίας και όχι των λοιπών περιουσιακών στοιχείων του αιτούντος-οφειλέτη. Ως αποτέλεσμα, η δόση και τα κουρέματα των οφειλών του θα είναι ουσιαστικά βελτιωμένα και ανταποκρινόμενα μόνον στην αξία της κατοικίας και των εισοδημάτων του, θα διασώζεται η κύρια κατοικία του, ενώ τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία θα εκποιούνται μέσω διαδικασίας ηλεκτρονικού πλειστηριασμού.

B. Στον νόμο 4738/2020 υφίστανται ήδη και ειδικές πρόνοιες Κρατικής στήριξης – μέριμνας της 1ης κατοικίας των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, τόσο στο στάδιο της ρύθμισης οφειλών, όσο και στο στάδιο της πτώχευσης του προσώπου και της απαλλαγής των οφειλών (τη λεγόμενη 2η ευκαιρία). Επομένως, όλοι οι συμπολίτες μας, που ανήκουν και στην κατηγορία των Ευάλωτων Οφειλετών, όπως αναδείχθηκε παραπάνω, μπορούν να απολαύουν των ως άνω προστατευτικών προνοιών από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο, σε σχέση με τη διαχείριση των οφειλών τους, ως εξής:

α). Στο στάδιο της ρύθμισης των οφειλών το ιδιαίτερα αξιοσημείωτο και ευνοϊκό για τους ευάλωτους οφειλέτες/δανειολήπτες είναι ότι ήδη από το έτος 2023 και με τον ν. 5072/2023 (ΦΕΚ Α' 198) εισάγονται ακόμη περισσότερες βελτιώσεις υπέρ αυτών, όπως είναι η τεκμαιρόμενη συναίνεση. Ειδικότερα, για οφειλέτες που πληρούν τα κριτήρια του ευάλωτου, σύμφωνα με τους όρους του νόμου και έχουν εκδώσει τη σχετική βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, τεκμαίρεται η συναίνεση του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, τόσο των χρηματοδοτικών φορέων, όσο και του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης. Στην περίπτωση αυτή, η πρόταση ρύθμισης που προκύπτει στη βάση της αντιπρότασης πιστωτών προσφέρεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας στον οφειλέτη, ο οποίος δύναται να την αποδεχθεί ή να την απορρίψει (άρθρο 66 ν.5072/2023). Με τον τρόπο αυτό σταματούν και τα αναγκαστικά μέτρα είσπραξης οφειλών από τους πιστωτές, συμπεριλαμβανομένων και των πλειστηριασμών.

β). Στο στάδιο της πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών (2η ευκαιρία): εάν κάποιος ευάλωτος οφειλέτης αδυνατεί να εξυπηρετήσει μια μακροπρόθεσμη ρύθμιση οφειλών, τότε έχει τη δυνατότητα να προβεί σε πλήρη διαγραφή όλων των οφειλών, μέσω της διαδικασίας πτώχευσης και απαλλαγής οφειλών, με σκοπό να λάβει τη 2η ευκαιρία. Σε αυτή την περίπτωση δεν ρευστοποιείται η πρώτη κατοικία του ευάλωτου, αλλά αυτή αποκτάται από έναν ιδιωτικό Φορέα, τον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης Ακινήτων. Ο ως άνω Φορέας αποτελεί ζωτικό κομμάτι της λειτουργίας του πτωχευτικού νόμου, αποτελώντας το «καταφύγιο» για τους αδύναμους οφειλέτες που οδηγούνται σε πτώχευση ή σε αναγκαστική εκτέλεση, διατηρώντας, ωστόσο, την κατοικία τους. Σύμφωνα με τα κριτήρια του νέου πτωχευτικού νόμου, ο Φορέας θα αποκτά την πρώτη κατοικία του ευάλωτου οφειλέτη, μετά από αντίστοιχο αίτημα μεταβίβασης από αυτόν, εφόσον είτε έχει κηρυχθεί σε πτώχευση είτε επισπεύδεται αναγκαστική εκτέλεση κατά της πρώτης κατοικίας του, προκειμένου να την επαναμισθώσει σε αυτόν, έτσι ώστε να αποφεύγεται η έξωσή του. Η περίοδος της επαναμίσθωσης θα φτάνει τα 12 χρόνια και στη λήξη της ή και νωρίτερα ο οφειλέτης θα μπορεί να επαναγοράσει το ακίνητο. εφόσον ανακάμψει οικονομικά στο μέλλον. Ως εκ τούτου, ο οφειλέτης υποχρεούται να πληρώνει το μηνιαίο μίσθωμα (δηλ. ενοίκιο) προς το Φορέα και για το σκοπό αυτό

το Κράτος στηρίζει οικονομικά τα ευάλωτα νοικοκυριά παρέχοντας μηνιαίο επίδομα στέγασης, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι εξώσεις.

γ). Μέριμνα για τους πολίτες που υπάγονται στην κατηγορία των ΑμεΑ. Ειδικότερα, σε ό τι αφορά τη μέριμνα προς τα Άτομα με Αναπηρία, κομβικής σημασίας είναι η πρωτοβουλία, η οποία υλοποιήθηκε δυνάμει της τροποποίησης της παραγράφου 5 του άρθρου 225 του ν. 4738/2020 και της δημοσίευσης της υπό στοιχεία 106723 ΕΞ 2024 Απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Επικρατείας με τίτλο «Καθορισμός κριτηρίων χαρακτηρισμού ως «ευάλωτων» ατόμων με ειδικές ανάγκες βάσει ποσοστού αναπηρίας, καθώς και εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων προκειμένου για την ένταξή τους στις πρόνοιες του ν. 4738/2020 για τους ευάλωτους οφειλέτες βάσει της παρ. 3 του άρθρου 14 καθώς και του Μέρους Δευτέρου του Βιβλίου Τρίτου ν. 4738/2020» (Β' 4337). Με τις διατάξεις αυτές αυξάνεται ο αριθμός των ατόμων που πληρούν τα κριτήρια του «ευάλωτου οφειλέτη» για τους ορισμούς του α. 217 του ίδιου άνω ν. 4738/2020, καθώς λαμβάνουν πλέον τα προνόμια και τα δικαιώματα που ο νόμος ορίζει, άτομα με ειδικές ανάγκες βάσει ποσοστού αναπηρίας, καθώς και εισοδηματικών και περιουσιακών κριτηρίων. Αποτέλεσμα της συγκεκριμένης προσθήκης είναι η διεύρυνση των κριτηρίων ευαλωτότητας σε ιδιαίτερα υψηλό ποσοστό, το οποίο αυξάνει ουσιαστικά τους ωφελούμενους του πεδίου εφαρμογής του νόμου. Η διαδικασία διαπίστωσης της πλήρωσης των κριτηρίων, διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων, η οποία έχει αναπτυχθεί από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ), σε συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους Γ.Γ. Χ.Τ.Δ.Ι.Χ.).

δ). Με την πρόσφατη νομοθετική πρωτοβουλία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (Ν. 5193/11.4.2025-Α' 56) επήλθε και περαιτέρω βελτίωση των όρων του θεσμικού πλαισίου, το οποίο διέπει την εμπορική και αστική αφερεγγυότητα με νέα τροποποίηση του ν. 4738/2020. Στον νόμο περιλαμβάνονται πολύ σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες διευρύνουν την περίμετρο για τους δικαιούχους, διευκολύνοντας όχι μόνο τους ευάλωτους συμπολίτες μας αλλά και τη μεσαία τάξη. Τα εισοδηματικά κριτήρια διπλασιάζονται, θεσμοθετείται η υποχρέωση του πιστωτή να καταθέτει έγγραφη πρόταση ρύθμισης προς τον οφειλέτη τρεις μήνες

πριν από τον πλειστηριασμό, ενώ διευκολύνει τους ευάλωτους δανειολήπτες να σώσουν την κατοικία τους ακόμη και 20 ημέρες πριν από την εκποίησή της, μέσω της ένταξης στο ενδιάμεσο πρόγραμμα.

Ειδικότερα, με το άρθρο 182 του ν. 5193/ 2025 (ΦΕΚ Α' 26) καθιερώθηκε υποχρέωση του πιστωτή να υποβάλλει έγγραφη πρόταση ρύθμισης στον οφειλέτη προ του πλειστηριασμού. Ειδικότερα, ορίστηκε ότι ο πιστωτής κατά την έννοια της περ. 2) του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α' 198) καταθέτει εγγράφως στον οφειλέτη, τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από τη διενέργεια του πλειστηριασμού, με κάθε πρόσφορο τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής αλληλογραφίας, πρόταση ρύθμισης για την οφειλή για την οποία επισπεύδει πλειστηριασμό. Επιπλέον με το άρθρο 116 του ν. 5072/2023, με το οποίο τροποποιείται η παρ. 2Α του άρθρου 71 ν. 4738/2020, προβλέπεται για περιπτώσεις οφειλετών στους οποίους έχει κοινοποιηθεί πρόγραμμα πλειστηριασμού, εξαιρουμένων των ευάλωτων οφειλετών για τους οποίους έχει εκδοθεί βεβαίωση ευάλωτου οφειλέτη, η αντιπρόταση των χρηματοδοτικών φορέων να περιέχει «προκαταβολή ποσοστού έως δέκα τοις εκατό (10%), επί του κεφαλαίου, όπως διαμορφώνεται από την πρόταση του υπολογιστικού εργαλείου, η οποία καταβάλλεται στον πιστωτή με το μεγαλύτερο άθροισμα ποσών ανάκτησης ανά οφειλή. Ο πιστωτής αυτός δύναται να εξαιρέσει από τη χορηγηθείσα αντιπρόταση τη λήψη της προκαταβολής του προηγούμενου εδαφίου ή να τη μειώσει εφόσον συνεκτιμήσει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τεκμηριώνουν την ιδιαίτερη οικονομική δυσχέρεια ή τυχόν κοινωνικά κριτήρια ή ειδικά προβλήματα υγείας».

Γ. Μέχρι τη σύσταση του Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης, με τα α. 13 επ. του ν. 4916/2022 (Α' 65) εισήχθη Πρόγραμμα Συνεισφοράς του Δημοσίου με ωφελούμενους ευάλωτους οφειλέτες (Ενδιάμεσο Πρόγραμμα). Το ως άνω Πρόγραμμα έχει ήδη εκκινήσει μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που έχει αναπτυχθεί από την τ. Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, όπως διαπιστώθηκε με την υπ' αριθμ. 129295 ΕΞ 2022 Απόφαση της Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΦΕΚ Β' 4865/15-09-2022) από 15/09/2022.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Πρόγραμμα αυτό, το Δημόσιο συνεισφέρει στις δόσεις που είναι αναγκαίες για την αναστολή της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης που

έχει εκκινήσει κατά της κύριας κατοικίας του ευάλωτου οφειλέτη ή της διαδικασίας εκποίησης της κατοικίας αυτής στο πλαίσιο της πτώχευσης του ευάλωτου οφειλέτη.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος είναι:

- Κρατική επιδότηση της δόσης του στεγαστικού δανείου των ευάλωτων οφειλετών
- Κρατική επιδότηση από 70 έως 210 ευρώ μηνιαίως
- Κρατική επιδότηση μηνιαίας δόσης δανείων για 15 μήνες
- Αναστολή καταδιωκτικών μέτρων των πιστωτών (π.χ. κατασχέσεις, πλειστηριασμοί και εξώσεις)

Προϋπόθεση για την ένταξη στο πρόγραμμα και την παροχή Κρατικής επιδότησης είναι η πλήρωση των κριτηρίων επιλεξιμότητας - εισοδηματικά, περιουσιακά και λοιπά κριτήρια - που θεσπίστηκαν και ισχύουν στο προνοιακό πρόγραμμα «Επίδομα Στέγασης» (ΚΥΑ 71670, ΦΕΚ 4500/Β/29-09-2021), σύμφωνα με τα οποία:

α) το συνολικό εισόδημα δεν πρέπει να υπερβαίνει τις 7.000 ευρώ για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενο κατά 3.500 ευρώ για κάθε μέλος του νοικοκυριού και έως του ποσού των 21.000 ευρώ ετησίως, ανεξαρτήτως της σύνθεσης του νοικοκυριού.

β) η συνολική φορολογητέα αξία της ακίνητης περιουσίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 120.000 για μονοπρόσωπο νοικοκυριό, προσαυξανόμενη κατά 15.000 ευρώ για κάθε πρόσθετο μέλος και έως του ποσού των 180.000 ευρώ.

Επιπλέον, εφαρμόζεται το περιουσιακό όριο αναφορικά με καταθέσεις, ομόλογα, μετοχές κ.λπ. το οποίο ισχύει για το «Επίδομα Στέγασης». Τα εν λόγω κριτήρια ελέγχονται και διασταυρώνονται κατά την έκδοση βεβαίωσης ευάλωτου, η οποία είναι απαραίτητη για τη συμμετοχή στο πρόγραμμα και εκδίδεται από ειδική ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Με το α. 104 του ν. 5072/2023 (Α'198) παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα, καθώς και η χορήγηση συνεισφοράς του Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες, μέχρι τη μεταβίβαση της κατοικίας τους στον Φορέα Απόκτησης και Επαναμίσθωσης του ν. 4738/2020 ή έως την 4.3.2025. . Με το άρθρο 181 του ν.5193/2025 (Α'56) η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στο πρόγραμμα, καθώς και η χορήγηση συνεισφοράς του Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες, παρατάθηκε έτι περαιτέρω έως την 31.10.2025.

Με το δε άρθρο 111 παρ. 3 του ν.5243/2025 (Α'187) η προθεσμία περί υποβολής αίτησης για την χορήγηση συνεισφοράς του Δημοσίου σε ευάλωτους οφειλέτες, παρατάθηκε έτι περαιτέρω έως την 30 Απριλίου 2026.

Δ. Έτι περαιτέρω, υπενθυμίζεται ότι στο πλαίσιο ρύθμισης οφειλών προς χρηματοδοτικούς φορείς, οι πολίτες δύνανται να χρησιμοποιήσουν και το θεσμικό εργαλείο ρύθμισης του Κώδικα Δεοντολογίας. Το θεσμικό πλαίσιο του Κώδικα Δεοντολογίας καθορίζεται από τον Νόμο 4224/2013, το άρθρο 39 του Ν. 4818/2021 και την σχετική απόφαση ΕΠΑΘ 195/1/29.7.2016 της Τράπεζας της Ελλάδος (ΤτΕ) και αποτελεί ένα θεσμοθετημένο πλαίσιο εξωδικαστικής επίλυσης από την 01.01.2015 και εφεξής. Με αυτόν θεσπίζονται οι γενικές αρχές συμπεριφοράς και υιοθετούνται βέλτιστες πρακτικές, οι οποίες έχουν ως στόχο την ενίσχυση του κλίματος εμπιστοσύνης, την αμοιβαία δέσμευση και την ανταλλαγή της αναγκαίας πληροφόρησης μεταξύ δανειολήπτη και ιδρύματος, προκειμένου κάθε πλευρά να είναι σε θέση να σταθμίσει τα οφέλη ή τις συνέπειες εναλλακτικών λύσεων εξυπηρέτησης (λύσεις ρύθμισης) ή οριστικού διακανονισμού (λύσεις οριστικής διευθέτησης). Στα πλαίσια του Κώδικα Δεοντολογίας λαμβάνεται ειδική μέριμνα για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις, για τις κοινωνικά ευπαθείς ομάδες και για περιπτώσεις δανείων με πολλαπλούς πιστωτές. Οι λύσεις που παρέχει ο Κώδικας Δεοντολογίας μπορεί να είναι η προσωρινή ή η οριστική διευθέτηση των δανείων. Ως διευθέτηση δανείων νοείται μια λύση ρύθμισης οφειλών που δύναται να περιλαμβάνει για παράδειγμα την επιμήκυνση της διάρκειας αποπληρωμής του δανείου, τη μειωμένη δόση πληρωμής, την προσωρινή καταβολή μόνο τόκων, το διαχωρισμό της οφειλής, τη διαγραφή μέρους της συνολικής απαίτησης. Η σχετική αίτηση γίνεται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Κώδικα Δεοντολογίας (με χρήση κωδικών taxisnet) προς έναν μόνο χρηματοδοτικό φορέα ανά αίτηση, σύμφωνα με τις λειτουργικές προδιαγραφές που καθορίζονται στην ΚΥΑ αριθμ. 145947 ΕΞ 2023 Β. 5909/10.10.2023.

IV. Σύμφωνα με εκθέσεις προόδου που συντάσσονται από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους συνολικά, μέχρι το τέλος Μαρτίου 2026 έχουν πραγματοποιηθεί 58.212 επιτυχείς ρυθμίσεις οφειλών εκ των οποίων οι 28,5χιλ αντιστοιχούν σε διμερείς ρυθμίσεις (ρυθμίσεις με πιστωτές του Δημοσίου) και 29,7χιλ σε πολυμερείς και συνολικά αντιστοιχούν σε 18,05 δισ. ευρώ

αρχικών οφειλών,. Ο μέσος όρος μηνιαίων ρυθμίσεων του τελευταίου εξαμήνου ξεπερνά τις 2.400. Οι επιτυχείς ρυθμίσεις τον Μάρτιο ανήλθαν στο ιστορικό υψηλό των 2.879 , ύψους αρχικών οφειλών 982 εκ. ευρώ. Οι νέες εκκινήσεις και οριστικές υποβολές συνεχίζονται σε υψηλά επίπεδα 6,6 χιλ και 3,7 χιλ αντιστοίχως, αντικατοπτρίζοντας έτσι το αυξημένο ενδιαφέρον των πολιτών στη νέα πρωτοβουλία του ΥΠΕΘΟ για αύξηση της περιμέτρου στους δικαιούχους της αυτοματοποιημένης λύσης. Από τη σχετική υλοποίηση έως και σήμερα, περίπου το ¼ των ρυθμίσεων οφείλεται στην τελευταία θεσμοθέτηση για τη μεσαία τάξη, του Ν. 5193/2025, που καθιστά την υπαγωγή υποχρεωτική για τους επιλέξιμους, όπως ορίζονται στον νόμο. Οι απορρίψεις των οφειλετών ανήλθαν σε 19% στις πολυμερείς και 17% στις διμερείς ενώ, το ποσοστό εγκρισιμότητας των ρυθμίσεων, στα πλαίσια της πλατφόρμας του εξωδικαστικού μηχανισμού από τους χρηματοδοτικούς φορείς βρίσκεται στο 80%, και παρουσιάζεται και ονομαστικά παρέχοντας πλήρη πληροφόρηση ανά φορέα.

Επιπλέον, αναφορικά με τη νομοθέτηση για υποχρεωτικότητα αποδοχής από τους Χ.Φ. στις αιτήσεις ευάλωτων, υπάρχουν στην πλατφόρμα 11.476 αιτήσεις ευάλωτων 6.736 επιτυχείς εκ των οποίων οι 414 αφορούν ΑΜΕΑ.

Παράλληλα, 505 οφειλέτες -από την αρχή της σχετικής θεσμοθέτησης- έχουν καταφέρει να αναστείλουν προγραμματισμένους πλειστηριασμούς κάνοντας χρήση του μέτρου της προκαταβολής.

Συνεπώς, όπως με ασφάλεια συμπεραίνεται από τα εκτιθέμενα παραπάνω, όλοι οι δανειολήπτες/οφειλέτες, και επομένως και οι αγρότες και κτηνοτρόφοι, έχουν τη δυνατότητα να αντιμετωπίσουν όλα τα χρέη τους και να αποφύγουν κατασχέσεις και πλειστηριασμούς, μέσω των προστατευτικών διατάξεων του νέου νόμου με αποτέλεσμα να μπορούν να τύχουν ρύθμισης ή απαλλαγής από τις οφειλές τους, ιδιαίτερα δε εφόσον ανήκουν στην κατηγορία των Ευάλωτων ή των ΑμεΑ οφειλετών.

Εν κατακλείδι, θα πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους με αίσθημα ευθύνης, ορθολογισμού και αλληλεγγύης μετέχει των κρίσιμων εξελίξεων και συμβάλλει με συνέπεια στο έργο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αξιοποιώντας ιδίως την εμπειρία της στη λειτουργία των νομοθετικών εργαλείων ρύθμισης οφειλών, καταθέτοντας τη γνώση της για θεσμική ευελιξία και

αντικειμενική αναγνώριση της οικονομικής αδυναμίας των πολιτών στο πλαίσιο των ρυθμίσεων οφειλών, λαμβάνοντας υπόψη τις διεθνείς δεσμεύσεις της χώρας και τους περιορισμούς των οδηγιών και κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Η Γενική Γραμματέας

Θεώνη Αλαμπάση

Κοινοποίηση

- Γραφείο Υπουργού

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Γενικής Γραμματέως
- Δ/ση Χρηματοοικονομικής Πολιτικής
- Τμήμα Γ